

SLOVENSKO JEZIKOSLOVJE, KNJIŽEVNOST IN POUČEVANJE SLOVENŠČINE. SLOVAR SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA 16. STOLETJA. VELIKI MADŽARSKO-SLOVENSKI SPLETNI SLOVAR. Ur. Marko Jesenšek. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2020. (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 135). 399 str.

Znanstvena monografija *Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine, Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja, Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar* je nastala v okviru raziskovalnega programa št. P6-0156 *Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine*. Uredil jo je vodja raziskovalnega programa Marko Jesenšek z Oddelka za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru. Naslovnico knjige krasi slika Albina Lugariča z naslovom *Pomlad* (1990).

Monografija vsebuje enaindvajset razprav, ki so razvrščene v tri sklope: (1) jezikoslovne in literarnozgodovinske ter didaktične raziskave, (2) Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja in (3) Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar in dvojezične vezi. Na koncu sta dodani recenziji Vesne Mikolič in Domna Krvine ter povzetek v slovenskem in angleškem jeziku.

Prvi sklop monografije zajema jezikoslovne raziskave, ki prinašajo pogled na regijsko stičnost slovenskega jezika z drugimi (ne)slovanskimi jeziki in položaj slovenskega jezika kot nacionalnega jezika, literarno-zgodovinske razprave, ki izhajajo iz vprašanja medkulturnosti v slovenski književnosti, upoštevajoč prepletanje več kultur in identitet v Podonavju, in didaktične raziskave, ki obravnavajo vlogo in pomen, ki jo ima

prepoznavanje posameznikove identitete v okviru identitete naroda, kulturne novosti in multikulturno vzgojo v izobraževanju.

Urednik monografije v uvodnem poglavju v izhodišče jezikoslovnih razprav postavlja vprašanje, kako se oblikuje regijska stičnost slovenskega jezika z drugimi (ne)slovanskimi jeziki, v izhodišču literarnozgodovinskih razprav pa odpira vprašanje medkulturnosti v slovenski književnosti, upoštevajoč prepletanje več kultur in identitet v Podonavju. Na področju didaktike poudarja vlogo in pomen, ki jo ima prepoznavanje posameznikove identitete v okviru identitete naroda, kulturne novosti, npr. spremembe jezikovnega koda, učenje kulture ali usklajevanje človeka kot posameznika s kulturo in multikulturno vzgojo v izobraževanju. Nadaljuje z analizo in s potrditvijo šestih raziskovalnih hipotez: (1) Nekritično nadomeščanje slovenskega jezika z globalno angleščino v znanosti, raziskovanju in visokem šolstvu ni skladno z evropsko jezikovno politiko. (2) Nacionalni jezik je zelo pomemben identifikacijski element naroda, ki je vedno sooblikoval slovensko državnost in slovenstvo v Podonavju, panskem in alpskem jezikovnem prostoru. (3) Na spreminjanje identifikacijske funkcije slovenščine v povezavi s socialnimi zvrstmi jezika vplivajo tudi narječja. (4) Besedilne vrste so presečišče različnih vprašanj jezikovne, družbene in kognitivne vrste; jezik je odsev družbenih razmerij; univerbizirane tvorjenke so prisotne v jezikovnem gradivu, v besedotvorni sistem pa zaradi posebne skladiškopodstavne strukture še niso umeščene. (5) Medkulturnost slovenske književnosti sooblikuje kulturno podobo Podonavske regije. (6) Inkulturacije in multikulturna vzgoja sta pomembna vidika izobraževanja v Podonavju in

nacionalne strategije za razvoj pismenosti. Navaja, da so slovenski jezik, literatura in kultura najpomembnejši elementi uzeveščanja slovenske nacionalne identitete, zavesti in samozavesti ter da je za kulturni razvoj Slovenije pomembno, da se okrepi slovenski jezikovni vpliv v Podonavski regiji in Evropski zvezi. Meni, da je slovenska jezikovna zakonodaja (Zakon o javni rabi slovenščine) dobro izhodišče za spodbujanje večjezičnosti in učenje sosedskih jezikov, načrt za izvajanje jezikovne politike in načrtovanja (Resolucija o nacionalnem programu za jezikovno politiko) pa bi lahko postal najbolj sprejemljiv model reševanja jezikovnih vprašanj. Zaključuje, da Slovenija ne sme dopustiti, da bi se premišljena evropska jezikovna politika zaradi globalizacije in bolj »nostavnega« sporazumevanja približala razmeram v bivši Jugoslaviji, ko je bila javna raba slovenščine funkcijskozvrstno zelo omejena. Poudarja, da slovenski jezik, literatura in kultura odločilno sooblikujejo podobo evropske večkulturnosti, kar je pomembno za ugled slovenske države.

Natalija Ulčnik v članku *Nacionalne oznake v uvajalnih sredstvih pregovorov* obravnava uvajalna sredstva pregovorov z izraženo nacionalno oznako in pri tem izhaja iz gradiva korpusa starejših ter sodobnih besedil. Zbrano gradivo analizira na ravni oblike, položaja, metajezikovnih oznak ter sporočilnosti, preverja pa tudi način vključevanja tujejezičnih enot, zlasti za pogostejše nacionalne oznake (npr. kitajski/angleški/nemški pregovor) in tiste iz vzhodno- ter zahodnoslovenskega jezikovnega prostora (npr. ukrajinski/poljski/češki pregovor). Analizira splošne funkcije uvajalnih sredstev, ob njih pa preverja tudi morebitne posebne funkcije, ki bi jih lahko povezali z rabo nacionalnih oznak.

Ugotavlja, da so nacionalne oznake v uvajalnih sredstvih pregovorov potrjene tako v korpusu starejše slovenščine kot tudi v korpusu sodobnih besedil.

Mira Krajnc Ivič se ukvarja z vprašanjem *Ali besedna zveza telefonski pogovor poimenuje besedilno vrsto?* Ugotavlja, da besedna zveza telefonski pogovor laično poimenuje vse posredne govornice komunikacijske stike, opravljene prek telefona, a strokovno gledano gre za poimenovanje besedilne skupine, ki ji je skupen le prenosnik, tj. telefon. Njena ugotovitev kaže, da govorimo o besedilnem tipu, kadar besedila skupinimo glede na jezikovne značilnosti, kamor sodi tudi prenosnik, zato se poimenovanje telefonsko pogovarjanje nanaša na besedilni tip, telefonski pogovor pa na vsa ožjeinteresna obojesmerna telefonska pogovarjanja.

Irena Stramljič Breznik v poglavju *Svojilni pridevniki iz prevzetih priimkov v spletni aplikaciji SPiPP* obravnava tvorbo svojilnih pridevnikov iz tujih lastnih imen v spletni aplikaciji SPiPP. Ugotavlja, da tvorba svojilnih pridevnikov iz tujih lastnih imen spada med težja pravopisna vprašanja in posega v sporazumevalne kompetence vseh uporabnikov jezika. Zahteva namreč hkratno poznavanje pravil slovenskega glasoslovja, oblikoslovja in besedotvorja, ki jih pravila Slovenskega pravopisa (2001) obravnavajo na različnih mestih. Navaja, da spletni pripomoček SPiPP vsebuje temeljna načela tvorbe na ravni zapisa in izgovora svojilnih pridevnikov iz 800 prevzetih in tujih priimkov na črko b iz Velikega splošnega leksikona (2006). Sklepa, da gre za vsestransko uporaben spletni pripomoček, v katerem sta smiselno združena jezikoslovno in programersko znanje; namenjen je širši javnosti, predvsem jezikovnim uporabnikom, ki se pri pisanju na svojih strokovnih

in/ali znanstvenih področjih srečujejo s tujimi priimki in njihovimi oblikami. Njegova uporabnost je primerna za vse jezikovne uporabnike, ki se želijo pisno in govorno ustrezno izražati in slediti pravilom slovenskega knjižnega jezika.

Prispevek Melite Zemljak Jontes z naslovom *Socialnozvrstna razmerja v sistemu in rabi slovenskega jezika* prinaša pregled socialnih zvrsti v sistemu slovenskega jezika v normativnih priročnikih, drugih strokovnih priročnikih in strokovnih ter znanstvenih razpravah o socialnozvrstnih razmerjih in problematiki poimenovanj socialnih zvrsti slovenskega jezika. V prispevku so prikazani rezultati raziskav socialnozvrstnega stanja med mladostniki v Sloveniji s poudarkom na rabi v domačem okolju in mnenj učencev o stopnji obvladovanja lastnega (narečnega) govora ter o odnosu do njega. Ugotavlja, da z izkazanim vsakodnevnim zavestnim uporabljanjem neknjižnega (narečnega) v manj pričakovanih ali sploh nepričakovanih govornih položajih mladostniki že nakazujejo težnjo po ohranjanju tudi neknjižnih zvrsti jezika in imajo do neknjižnega pozitiven odnos, so na lastno narečno govorico ponosni in jo radi uporabljajo.

Silvija Borovnik v članku *Florjan Lipuš v slovenščini o slovenščini* obravnava odnos do slovenščine v literaturi Florjana Lipuša. Analizira njegovo zgodnjo prozo, objavljeno v reviji *Mladje*, pa tudi dramska besedila in nekatere romane. Ugotavlja, da je bil Lipuš pobudnik nove usmeritve literature koroških Slovencev, ki naj bi se razvijala po zgledu modernih evropskih smeri. Njegova besedila so modernistična in jezikovno-slogovno eksperimentalna. Izpostavlja, da je Lipuš vso svojo literaturo napisal v slovenščini, s katero se je upiral germanizaciji in dokazoval, da je slovenščina razvit in bogat jezik.

Miran Štuhec v prispevku *Esej v presečišču singularnega in generalnega* ugotavlja, da je slovenska esejistika zmeraj nastajala ob upoštevanju različnih kontekstualnih zvez – kulturnih, zgodovinskih, političnih, umetniških, filozofskih, duhovnih, etičnih itn. Sklepa, da sta v tem pogosto tudi ne povsem transparentnem polju različnosti, prekrivanja, zavračanja in sodelovanja prihajala do izraza predvsem dva zagona, prvi, ki je poudarjal singularnost esejističnih pogledov in je kazal v smeri nacionalnega in osebnega, ter drugi, ki je v smislu generaliziranja in perspektivizacije navzven iskal stike z dinamikami zunaj nacionalnega polja. Sklepa, da esejist in avtor v svoje delo vključujeta mehanizme za usmerjanje recepcije, vendar so ti le invariantna shema, katere pomen je treba vključiti v vsakokratne zgodovinske, kulturne, politične, moralne, etične, filozofske, medkulturne itn. orientacije, spol, starost, tudi v čisto človeškem pomenu nestabilno pozicijo bralca, ki postanejo pomemben konstitutivni del besedila.

Jožica Čeh Steger v poglavju *Podoba Slovencev v luči prevajalke in pisateljice Gusti Jirku Stridsberg* na primeru avstrijske pisateljice in prevajalke Gusti Jirku Stridsberg (1892–1978) prikazuje, da je tuje plemstvo in meščanstvo, ki je živelo na naših tleh, prispevalo k evropski prepoznavnosti slovenske literature in kulture. Navaja, da se je Gusti Jirku Stridsberg slovenščine naučila ob branju Cankarjevih črtic in postala prva knjižna prevajalka njegovih del v nemščino. Sklepa, da je Gusti Jirku Stridsberg v Cankarjevem liku Petra Klepca videla kolektivni simbol Slovencev in Slovanov.

Blanka Bošnjak obravnava *Trubarjeva pridižna besedila v kontekstu protestantizma*. Ugotavlja, da se je Trubar med prvimi slovenskimi protestanti v

16. stoletju vključil v kontekst evropske reformacije in se naslanjal na njene različne tokove, vendar tudi na tradicijo in humanistične vplive, pri čemer je bil ves čas samostojen mislec in organizator slovenske protestantske cerkve. Navaža, da je pri Trubarju vprašanje vere razumljeno v absolutnem smislu, kar kažeta obe njegovi pridigi, v katerih je centralno izpostavljeno prav vprašanje »prave vere«, in sicer v prvi pridigi iz njegovega prvega Catechismusa (1550), ki nosi naslov *Pridiga o besedi vera in o navadah in čustvih*, ki jih prava vera vzbudi v človeku ob Kristusovih besedah: »O žena, velika je tvoja vera« (Trubar 2009: 211), kot tudi v drugi obravnavani *Pridigi od stare prave inu krive vere* iz njegovega zadnjega Catechismusa z dveima izlagama (1575). Avtorica sklepa, da je za Trubarja značilna »socialna zasidranost krščanstva«, v čemer je bil aktualen in izviren, in da je bil »ljudski razlagalec abstraktnega miselnega sveta, ki ga s slikovitostjo in poenostavljenimi primerjavami prevaja v dojemljive verske enote«.

Dragica Haramija v prispevku *Medkulturnost v otroški in mladinski prozi* predstavlja primere otroških in mladinskih literarnih del, ki so s stališča medkulturnega dialoga naravnani spodbudno in vključujoče, opozarja pa tudi na primere mladinskega slovstva, ki vsebujejo sovražni govor. Besedila so izbrana glede na več kriterijev, med katerimi sta najpomembnejša medkulturna tema besedila in starost naslovnika. Pri medkulturnosti izhaja iz dokumentov, ki se posredno ali neposredno navezujejo na izobraževalni prostor. Ob preučevanju otroške in mladinske proze s stališča medkulturnosti sklepa, da se ta pojavlja na relaciji kultura – jezik – odnos.

Simona Pulko v poglavju *Osebnostna identiteta v rabi socialnih zvrsti*

slovenskega jezika v šolskem sistemu obravnava vprašanje osebne identitete v rabi socialnih zvrsti slovenskega jezika v šolskem sistemu. Ugotavlja, da je udejanjanje ohranjanja in usvajanja jezikovne kulture ter s tem tudi identitete (zlasti pri predmetu slovenščina) sistematično zastavljeno od vrtca, še posebej pa od vstopa v osnovno šolo, in je zapisano ter s tem tudi uzakonjeno v učnih načrtih in katalogih znanj za slovenščino. Zastopanost in udejanjanje skozi cilje, vsebine in standarde znanj sta predstavljeni z analizo osnovnošolskih učnih načrtov in gimnazijskega učnega načrta ter katalogov znanj za slovenščino. Ob pregledu učnih načrtov in kataloga znanj sklepa, da je iz ciljev in vsebin vseh dokumentov opazno dosledno in kontinuirano približevanje oz. težnja h knjižni izreki, poudarjeno je uzaveščanje rabe različnih zvrsti glede na različne govorne položaje.

V prispevku Branislave Vičar *Medkulturna komunikacija v luči kritične diskurzivne analize* je predstavljen premik od modernističnih k postmodernističnim pristopom k preučevanju medkulturne komunikacije. Avtorica ugotavlja, da so modernistični pristopi utemeljeni na predpostavki kulturnega esencializma, postmodernistični pristopi pa sledijo pojmovanju, da se kulturne prakse in perspektive konstruirajo v diskurzu. Sklepa, da preučevanje medkulturne komunikacije lahko (kljub dobremu namenu, da spodbujamo vzajemno medkulturno razumevanje) vsebuje vzorce kulturnega esencializma in perpetuirata družbene neenakosti.

Drugi sklop vsebuje prispevke, ki se opirajo na Korpus besedil 16. stoletja in obravnavajo vse najpomembnejše leksikološko-leksikografske vidike nastajajočega Slovarja slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja.

Majda Merše v prispevku *Koncept Slovarja slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja* predstavlja oblikovanje koncepta Slovarja slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja kot zgodovinskega razlagalnega slovarja, temelječega na popolnem gradivu. Zamisel je bila teoretično in praktično predstavljena v Poskusnem snopiču slovarja (2001), na nekaj kasnejših sprememb pa sta vplivala predvsem natančnejša analiza gradiva in boljše poznavanje jezikovnega sistema. Sklepa, da so spremembe in dopolnitve koncepta slovarja slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja, kakršen je bil teoretično in praktično predstavljen v Poskusnem snopiču, še vedno znotraj prvotne zamisli slovarja. Pokazalo se je, da je nanje deloma vplivalo upoštevanje celovitega gradiva in izpopolnjen pregled nad besedjem, zbranim s popolnim izpisom, v največji meri pa (od leta 2011) strnjeno poteka-joči redakcijski proces.

Kozma Ahačič v članku *Reformacija kot obdobje nastanka slovenskega knjižnega jezika in prikaz nastajajočega jezika v slovarju* predstavlja Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja kot bogat vir za opazovanje zvrstne členjenosti, nastajanja norme, sprejemanja tujk, uveljavljanja posameznih konkurenčnih si besed, razlik med posameznimi pisci in drugih splošnih potez jezika in časa, v katerem je bil zapisovan.

Andreja Legan Ravnikar se v poglavju *Pomenske lastnosti knjižne leksike v zgodovinskem slovarju SSKJ16* ukvarja s slovarskim prikazom pomenske strukture, stilnimi vrednostmi in pragmatičnimi okoliščinami rabe leksemov v zgodovinskem slovarju knjižne slovenščine 16. stoletja. Na podlagi analize celotnega korpusa besedil 16. stoletja oz. celotne knjižne leksike v

vsakokratni rabi je prikazala pomenotvorne procese (pomenske prenose, pojav večpomenk in homonimov), ugotavljala kontinuiteto in razlikovalnost (inovacije) med zgodovinskimi in sodobnimi pomeni besed, analizirala nekatere zanimivejše prevzete besede, kalke in nove knjižne tvorjenke. Sklepa, da bo Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja (SSKJ16) sodobnemu bralcu predstavil pomensko bogastvo, stilno vrednost in okoliščine rabe najstarejše slovenske knjižne leksike.

V prispevku Alenke Jelovšek *Prikaz pisne in glasovne variantnosti iztočnic v SSKJ16* so predstavljeni načini prikaza pisne ter (predvidene in deloma poenostavljene) glasovne podobe besedja v Slovarju slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja in izpostavljene dileme ob posameznih primerih, kjer je zlasti glasovna podoba na podlagi zapisa težje določljiva. Sklepa, da Slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja poskuša s kombinacijo shematiziranega prikaza in izbire povednih zgledov zagotoviti, da bo želene informacije o jeziku slovenskih protestantskih piscev dobil tako laični uporabnik kot raziskovalec starejših jezikovnih obdobij.

Metod Čepar v članku *Problematika prikaza naglasne in oblikoslovne pojavnosti iztočnic v Slovarju slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja* obravnava predvsem problematiko prikaza naglasne pojavnosti iztočnic v Slovarju slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja. Navaja, da se do rekonstrukcije naglasa pride s pomočjo oblikoslovnih podatkov o iztočnici. Sklepa, da je potrebno upoštevati fonetične in oblikoslovne posebnosti posameznih avtorjev oz. del.

V poglavju Eve Trivunović *Tipi stalnih besednih zvez v Slovarju slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja* so predstavljeni različni tipi stalnih besednih

zvez in njihova obravnava v nastajajočem Slovarju slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja, posebna pozornost pa je namenjena znotrajjezikovnemu prevodu zvez v sodobni jezik, saj se v tem pogledu zgodovinski slovarji ločijo od slovarjev sodobnega knjižnega jezika. Za slovar so ključnega pomena jasno postavljena načela za ločevanje med različnimi tipi stalnih besednih zvez, dodatno so izpostavljene bistvene dileme leksikografske obravnave frazeološkega gradiva. Sklepa, da bo SSKJ16 prinesel koristne podatke, ki bodo omogočali bolj poglobljene diahrono raziskave stalnih besednih zvez. Zato mora biti slovarska obravnava stalnih besednih zvez predvsem jasna in razumljiva, strokovno ustrezna in dosledna ter mora odražati dejansko stanje v knjižnem jeziku 16. stoletja.

Tretji sklop monografije je namenjen dvojezičnim vezem s poudarkom na novem madžarsko-slovenskem spletnem slovarju, prekmurskem besedju iz pomenskega polja živali v Pleteršnikovem slovarju in pogledu na makedonske ter slovenske lažne prijatelje.

Marija Bajzek Lukač v prispevku *Verba volant, scripta manent – Besede se izgubijo, zapisano ostane* predstavi pregled madžarsko-slovenskih in slovensko-madžarskih dvojezičnih in drugih slovarjev, idejo o pripravi velikih slovarjev, slovarski projekt Slovenistike na FF ELTE v Budimpešti in njegov končni rezultat Veliki madžarsko-slovenski spletni slovar, ki je ob registraciji brezplačno dosegljiv na spletni strani www.szotar.net založbe Akadémiai Kiadó.

Gjoko Nikolovski in Biljana Mirchevska-Bosheva v poglavju *Pravi in lažni makedonski in slovenski prijatelji* obravnavata jezikovna pojma pravi prijatelji in lažni prijatelji s poudarkom na lažnih prijateljih v makedonskem in

slovenskem jeziku. Navajata, da kljub skupni genetiki makedonskega in slovenskega jezika med njima ni popolne prekrivnosti na oblikovni in semantični ravni. Sklepata, da je treba biti še posebej pozoren na pojav lažnega prijateljstva, ki lahko privede do številnih nesporazumov.

Mihaela Koletnik v članku *Prekmursko besedje iz pomenskega polja živali v Pleteršnikovem slovarju* obravnava narečna poimenovanja za v naravi prostoživeče živali, zbrana v goričkem rogašovskem in dolinskem renkovskem prekmurskem krajevnem govoru. Ta so primerjana z besedjem v Pleteršnikovem Slovensko-nemškem slovarju (1894–95), s čimer želi osvetliti zgodovino pojavljanja posamezne besede, opredeliti njeno razširjenost in opozoriti na morebitne pomenske razlike; zanima pa jo tudi, po kakšnem ključu so živalska poimenovanja predstavljena v tem velikem dvojezičnem slovarju. Na podlagi obsežne analize ugotavlja, da je Pleteršnik v slovar zajel bogato (narečno) izrazje za živali, in to z latinskimi strokovnimi ustreznici, nemškimi prevodnimi ustreznici, bogatim ponazarjalnim gradivom, zanesljivo pokrajinsko umeščenostjo, navedbo virov ter bogato slovensko sopomenskostjo.

Monografija prinaša številne nove poglede na regijsko stičnost slovenskega jezika z drugimi (ne)slovanskimi jeziki in položaj slovenskega jezika ter drugih nacionalnih jezikov, literatur in kultur v regiji ter Evropski zvezi. Izpostavlja medkulturnost v slovenski književnosti in medkulturno sporazumevanje ter teorijo kulturnega spomina, prepoznavanje posameznikove identitete v okviru identitete naroda. Opozarja na spremembe jezikovnega koda, učenje kulture ali usklajevanje človeka kot posameznika s kulturo in multikulturno

vzgojo v izobraževanju ipd. Rezultati raziskav so tako uporabni na različnih področjih, zlasti na ravni jezikovne politike in jezikovnega načrtovanja, zgodovine jezika, dialektologije, knjižnega jezika, literarnih ved ter didaktike jezika in književnosti.

Gjoko Nikolovski

*Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru,
gjoko.nikolovski@um.si*

ZINKIN ZBORNIK. Ur. Marko Jesenšek. Selnica ob Dravi: Občina, 2020.

Knjiga z naslovom *Zinkin zbornik* je nastala v spomin na akademikinjo Zinko Zorko kot častno občanko občine Selnica ob Dravi. Uredil jo je Marko Jesenšek z Oddelka za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru. Naslovnico knjige krasijo slike Zinke Zorko.

Zbornik je nastajal in se oblikoval pod delovnim naslovom *Sto podob Zinke Zorko*, zato je bil osnovni namen podobo naslovnice naslikati skozi različne poglede in predvsem perspektive ter Zinko Zorko predstaviti z barvo. Želeli smo, da bo naslovnica portret vas in nas ter njih, pomešanih na straneh ustvarjalcev, bralcev in ustvarjenega. Z željo, da ne vidite le pike, ampak vso svetlobo, ki jo obdaja. Povabljeni, vstopite v knjigo, ki opisuje čas, ter od tega trenutka naprej tudi v prostor – Dvorano Zinke Zorko. Namen naslovnice ni opis ali analiza Zinke Zorko, ni le likovna podoba, ki bi posnemala realnost. Portreti na naslovnici so lahko več ali pa manj, kot vidimo. Vse je odvisno od sposobnosti gledalca, bralca

likovnih znakov, da to zazna. Namen avtorja naslovnice je bil, da skozi ustvarjalni proces omogoča vpogled v obliko in formo ter predvsem ponuja analizo, ki presega zgolj in le površinskost.

Na zavihku platnic sta spremni besedi županje občine Selnica ob Dravi Vlaste Krmelj in direktorja Hrama kulture Arnolda Tovornika Mihaela Kranjčeviča. Na zadnji platnici je zapis Toneta Partljiča:

Pariz je imel BB. Hollywood MM. Rim CC ... Kapla pa ZZ. Zinko Zorko. Nomen est omen je veljal zanjo, saj je bil njen deklinški priimek Lep. Bila je lepa ženska. In nasmejana in pametna.

Knjiga se lahko bere po straneh ali kjerkoli se pač odpre. Zbornik je sicer sestavljen iz več delov. V prvem delu Marko Jesenšek predstavi osebne spomine na Zinko Zorko, oriše njeno življenjsko pot in predstavi njeno znanstveno delo (*Življenje in delo častne občanke Selnica ob Dravi akademikinje Zinke Zorko*). S tem jasno nakaže, da pričujoči zbornik predstavlja Zinko Zorko kot veliko in pomembno dialektologinjo, iskreno sodelavko, profesoricu in mentorico, prijateljico in znanko, Zinko kot del Lepove in Zorkove družine, mamo in babico ter še veliko več.

V drugem večjem sklopu spomine na Zinko Zorko zapišejo tisti posamezniki, ki so se z njo srečali na raziskovalni in službeno poti. Pišejo o tem, kako so skupaj opravili veliko poti, se udeležili različnih posvetov, predavanj, simpozijev in dejavnosti Slavističnega društva Maribor, pot jih je vodila tudi k porabskim Slovencem na Madžarsko in h koroškim Slovencem v Avstrijo. Njeni sodelavci pravijo, da je bila Zinka Zorko po duši učiteljica, v izrazu je bila jasna, v drži pokončna, prijetno samozavestna in nekako samoumevno je znala med poslušalci vzbuditi sproščeno,